

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Dato: 12-03-2021
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: SUMLPE
Sagsnr.: 2103447
Dok. nr.: 1628155

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har den 12. februar 2021 stillet følgende spørgsmål 353 (alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Torp (SF).

Spørgsmål 353:

”Hvad er ministerens kommentar til artiklen ”Abstinenser får hjemløse stofbrugere til at forlade isolationspladser”, bragt i dagbladet Information den 10. februar 2021, og kan ministeren særligt oplyse om, hvordan region og kommune i samarbejde sikrer tilstrækkelig substitutionsbehandling, så udsatte kan håndtere deres abstinenser og ikke vælger at forlade opholdsstedet, når de er i selvvalgt isolation?”

Svar:

Som det fremgår af artiklen ”Abstinenser får hjemløse stofbrugere til at forlade isolationspladser”, som Information bragte den 10. februar 2021, er det en svær opgave at håndtere smitte med COVID-19 blandt hjemløse med et stofmisbrug.

Dette stod meget tidligt klart og var baggrunden for, at jeg allerede i marts 2020 sammen med social- og indenrigsministeren (nu: social- og ældreministeren) i et brev til landets borgmestre og regionrådsformænd pegede på, at en stor del af hjemløse og andre særligt socialt udsatte er stærkt afhængige af rusmidler, hvilket betyder, at der i forbindelse med COVID-19 er behov for særlig opmærksomhed både i kommuner og regioner på, at udsatte borgere tilbydes den fornødne substitutions- og abstinensbehandling.

I brevet orienterede vi borgmestrene og regionsrådsformændene om, at det med Sundhedsstyrelsens anbefalinger om håndtering af COVID-19 på landets rusmiddelcentre slås fast, at misbrugsbehandling er en af de kritiske funktioner, der skal oprettholdes under COVID-19, at igangværende substitutionsbehandling ikke må afbrydes med henvisning til COVID-19, og at personer med behandlingskrævende akutte opioidabstinenser straks skal tilbydes abstinensbehandling, indtil den egentlige substitutionsbehandling kan iværksættes, hvilket i øvrigt ikke kun gælder, hvis personen henvender sig til det kommunale rusmiddelcenter, men fx også hvis personen henvender sig til en akutmodtagelse.

I brevet orienterede vi desuden om, at Sundhedsstyrelsen efter udsendelsen af anbefalingerne til landets rusmiddelcentre havde udarbejdet retningslinjer om behandling af akutte opioidabstinenser til læger i rusmiddelcentre, akutmodtagelser, sengeafsnit og almen praksis, og at retningslinjerne ikke mindst er tiltænkt læger, som ikke til daglig varetager abstinens- og substitutionsbehandling, men som pga. det formodede større behov for abstinensbehandling, kan få behov for vejledning i, hvordan behandlingen varetages.

Endvidere orienterede vi i brevet om, at Sundhedsstyrelsen også havde udarbejdet

retningslinjer for behandling af andre abstinenser end opiodabstinenser. Det kan fx være kokainabstinenser.

I den forbindelse gjorde vi i brevet opmærksom på, at en effektiv abstinens- og misbrugsbehandling er en vigtig forudsætning for, at de mest udsatte borgere, der skal isolere sig, eller som bliver indlagt på grund af COVID-19, ikke som følge af stærk afhængighed eller abstinenser føler sig nødsaget til at gå ud for at skaffe stoffer inden endt behandling, og at en effektiv abstinens- og misbrugsbehandling derfor også har et forebyggende sigte i forhold til at undgå smittespredning, ligesom der kan være grundlag for, at borgere, der ikke allerede er i substitutionsbehandling, tilbydes behandling, så der ikke opstår akut behov for abstinensbehandling under fx indlæggelse.

Efter at have slået fast, at hvis vi skal lykkes med at tage hånd om de mest udsatte i forbindelse med COVID-19, så er det helt centralt, at indsatsen går på to ben – borgeren skal have et sted at være, og der skal sikres en effektiv misbrug- og abstinensbehandling – opfordrede vi borgmestrene og regionsrådsformændene til et tæt og formaliseret samarbejde mellem kommuner og regioner om at løfte ansvaret over de mest socialt udsatte borgere i Danmark.

Artiklen "Abstinenser får hjemløse stofbrugere til at forlade isolationspladser" tyder på, at man i København har fundet nogle gode løsninger, så COVID-19-smittede hjemløse med et stofmisbrug både har et sted at være og sikres abstinens- og substitutionsbehandling. Dette synes bekræftet af, at Sundhedsstyrelsen i forbindelse med, at styrelsen løbende er blevet orienteret om situationen i København, har fået oplyst, at siden epidemiens begyndelse har kun en eller to patienter forladt behandling eller isolation i forbindelse med smitte til COVID-19. Sundhedsstyrelsen er ikke bekendt med, hvilke løsninger man har fundet andre steder.

Som nævnt ovenfor er de retningslinjer om abstinensbehandling, som Sundhedsstyrelsen udsendte i marts 2020, ikke mindst tiltænkt læger, der ikke til daglig varetager abstinens- og substitutionsbehandling, og de er derfor udarbejdet med henblik på også at kunne vejlede læger med begrænset eller ingen erfaring med sådan behandling. Ikke desto mindre kan det da i evt. tvivlstilfælde være hensigtsmæssigt, at en læge rådfører sig med en mere erfaren kollega. Men at oprette et "nationalt lægeråd", således som det foreslås i artiklen "Abstinenser får hjemløse stofbrugere til at forlade isolationspladser", bør ikke være nødvendigt for at sikre en god abstinens- og substitutionsmisbrugsbehandling.

Sundhedsstyrelsen – der ud over ovennævnte anbefalinger om håndtering af COVID-19 på landets rusmiddelcentre og retningslinjer om abstinensbehandling også har udsendt en vejledning om substitutionsbehandling, som vil blive revideret i 2021 – er af Sundhedsministeriet blevet gjort opmærksom på artiklen "Abstinenser får hjemløse stofbrugere til at forlade isolationspladser".

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Lars Petersen